

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 57597/17
M. U.
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući
3. listopada 2023. u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,
Lorraine Schembri Orland,
Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 57597/17) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska
državljanica gđa M. U. („podnositeljica zahtjeva”), rođena 1960. godine i
živi u Pakracu i koju je zastupao g. P. Medaković, odvjetnik iz Pakraca,
podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i
temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 31. srpnja 2017.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala
njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu,
odluku da ime podnositeljice zahtjeva ne bude objavljeno,
očitovanja stranaka,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na poštenost upravnog postupka u kojem je
podnositeljica zahtjeva proglašena opće nesposobnom za rad i priznato joj je
pravo na invalidsku mirovinu.

2. Podnositeljica zahtjeva bila je odgojiteljica u vrtiću. Godine 2000.
počela je pokazivati simptome paranoidnog poremećaja. Tijekom godina
koje su uslijedile podvrgnuta je raznim ocjenama zdravstvenog stanja i
radne sposobnosti.

3. U siječnju 2015., dok je podnositeljica bila na bolovanju, njezin
liječnik opće prakse dostavio je njezinu zdravstvenu dokumentaciju

Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje tražeći ocjenu njezine radne sposobnosti.

4. U postupku koji je uslijedio tri skupine medicinskih vještaka utvrdile su kod podnositeljice trajni gubitak radne sposobnosti uzrokovan njezinom duševnom bolešću. Pozivajući se na ta vještačenja, u listopadu 2015. upravno tijelo proglasilo je podnositeljicu nesposobnom za rad i priznalo joj pravo na invalidsku mirovinu. Rješenje upravnog tijela potvrdili su Upravni sud u Osijeku (u veljači 2016.) i Visoki upravni sud (u srpnju 2016). Podnositeljica je bezuspješno tvrdila da je sposobna za rad.

5. Dana 14. prosinca 2016. Ustavni sud odbacio je ustavnu tužbu podnositeljice zahtjeva kao očigledno neosnovanu. To rješenje je podnositeljici dostavljeno 2. veljače 2017.

6. Podnositeljica zahtjeva pred Sudom je prigovorila, na temelju članka 6. stavka 1. i članka 13. Konvencije, zbog nepoštenosti spornog upravnog postupka. Konkretno, prigovorila je da je postupak nezakonito pokrenuo njezin liječnik opće prakse jer je u relevantno vrijeme bila na bolovanju i stoga još uvijek na liječenju. Prigovorila je i da je vještaci prvostupanjskog upravnog tijela nikada nisu propisno pregledali i da joj nalazi i mišljenja vještaka nikada nisu dostavljeni.

OCJENA SUDA

7. Sud smatra da prigovore podnositeljice zahtjeva treba ispitati samo na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije. Opća načela relevantna za ovaj predmet sažeta su u predmetu *Letinčić protiv Hrvatske* (br. 7183/11, stavci 46. – 51., 3. svibnja 2016., s ondje navedenim daljnjim upućivanjima).

8. Kada je riječ o prigovoru podnositeljice da je postupak o njezinu pravu na invalidsku mirovinu nezakonito pokrenut, Sud primjećuje da je na temelju članka 123. stavka 2. hrvatskog Zakona o mirovinskom osiguranju koji je bio na snazi u relevantno vrijeme doktor medicine primarne zdravstvene zaštite imao pravo pokrenuti sporni postupak po završetku liječenja pacijenta. Sud ne smatra da se otvara pitanje poštenosti postupka zbog činjenice da je podnositeljica bila na bolovanju u trenutku pokretanja postupka u njezinu predmetu. Vještaci su objasnili da je deset godina prije pokretanja postupka podnositeljica odbijala podvrgnuti se liječenju i da stoga nije bilo izgleda da će ponovno steći radnu sposobnost i vratiti se na radno mjesto odgojiteljice u vrtiću.

9. Kada je riječ o prigovoru podnositeljice zahtjeva da je vještaci koje je angažiralo prvostupanjsko upravno tijelo nikada nisu propisno pregledali, Sud primjećuje da dokumenti koji su mu dostavljeni upućuju na to da je podnositeljica osobno pregledana, kako je propisano zakonom. Posebice, nalaz i mišljenje sadrže primjedbe o ponašanju podnositeljice zahtjeva opaženom tijekom pregleda.

10. Kada je riječ o prigovoru podnositeljice zahtjeva da joj nalazi i mišljenja vještaka pribavljeni tijekom postupka nikada nisu dostavljeni i da stoga nije znala na temelju koje osnove je proglašena potpuno nesposobnom za rad, Sud primjećuje sljedeće.

11. Od početka 2000-ih podnositeljica zahtjeva bila je podvrgnuta različitim ocjenama sposobnosti za rad u vezi sa svojim duševnim zdravljem. Nakon što je u siječnju 2015. njezin liječnik opće prakse zaključio da je zbog njezina stanja nemoguć njezin daljnji rad u vrtiću, uputio je podnositeljicu zahtjeva na vještačenje te je uz zahtjev priložio njezinu zdravstvenu dokumentaciju.

12. Sud primjećuje da su vještaci prvostupanjskog upravnog tijela pregledali podnositeljicu osobno i njezinu zdravstvenu dokumentaciju i da je prilikom osobnog pregleda podnositeljica iznijela svoje tvrdnje vještacima. Nakon što su vještaci zaključili da je nesposobna za rad, stručno povjerenstvo provelo je preispitivanje te je potvrdilo taj nalaz, nakon čega je prvostupanjsko upravno tijelo podnositeljici priznalo pravo na invalidsku mirovinu.

13. Sud nadalje primjećuje da je drugostupanjsko upravno tijelo povodom podnositeljicine žalbe pribavilo nalaz i mišljenje od viših medicinskih vještaka. Ti vještaci pregledali su cjelokupnu zdravstvenu dokumentaciju podnositeljice zahtjeva i potvrdili da je njezina duševna bolest, koju je odbijala liječiti, uzrokovala potpunu nesposobnost za rad.

14. Prema tome, nakon zaključka podnositeljicina liječnika opće prakse da je nesposobna za rad, tri različita tijela vještačenja ispitala su zdravstveno stanje podnositeljice zahtjeva, od kojih su sva tri uzela u obzir tvrdnje koje je podnijela tijekom postupka (usporedi *Krunoslava Zovko protiv Hrvatske*, br. 56935/13, stavak 49., 23. svibnja 2017.; *Trbojević protiv Hrvatske* (odl.) [Odbor], br. 57228/13, stavak 37., 15. svibnja 2018., i *Matozan protiv Hrvatske* (odl.) [Odbor], br. 75112/14, stavak 39., 29. rujna 2020.).

15. Sud primjećuje da nalazi i mišljenja vještaka, nažalost, nisu dostavljeni podnositeljici zahtjeva. Međutim, primjećuje da su nalaz i mišljenje viših medicinskih vještaka, u kojima se potvrđuje zaključak vještaka prvostupanjskog upravnog tijela detaljnim objašnjenjem njihovih nalaza, u cijelosti citirani u drugostupanjskom rješenju. To je rješenje dostavljeno podnositeljici zahtjeva i ona je stoga bila upoznata s nalazima vještaka te ih je mogla osporiti pred upravnim sudom (usporedi gore navedeni predmet *Matozan*, stavak 37.). Podnositeljica je tu mogućnost iskoristila te je podnijela upravnu tužbu u kojoj se pozivala na određene dokumente i tvrdila da je sposobna za rad.

16. Sud nadalje primjećuje da je Upravni sud u Osijeku održao ročište kojem podnositeljica zahtjeva, iako je bila pozvana, nije prisustvovala, već ju je zastupao njezin odvjetnik. Upravni sud ispitao je tvrdnje podnositeljice o njezinoj radnoj sposobnosti, ali je zaključio da su nalazi vještaka potkrijepljeni dokumentacijom u spisu. Presudio je da u takvim okolnostima

nema potrebe za određivanjem daljnjeg vještačenja. Podnositeljica zahtjeva nije prigovorila, ni domaćim vlastima ni Sudu, zbog odbijanja upravnog suda da odredi daljnje vještačenje njezine radne sposobnosti. U konačnici je upravni sud odbio podnositeljčinu upravnu tužbu jer je utvrdio da podnositeljica ispunjava zakonske kriterije za priznavanje prava na invalidsku mirovinu. Tu je odluku potvrdio Visoki upravni sud.

17. S obzirom na gore navedena razmatranja, Sud smatra da postupak kojemu se prigovara nije bio nepošten zbog procesnog nedostatka, odnosno činjenice da nalazi i mišljenja vještaka nisu dostavljeni podnositeljici zahtjeva (usporedi nasuprot tome predmet *Bosiljevac protiv Hrvatske* [Odbor], br. 3681/16, stavci 8. – 12., 18. travnja 2023., u kojem podnositelja zahtjeva nije propisno pregledao vještak, a u nalazima i mišljenjima, čiji je sadržaj podnositelj saznao tek nakon donošenja odluka upravnih tijela, nisu navedena nikakva obrazloženja za donesene zaključke, a upravni sud odlučio je o predmetu na temelju Zakona o upravnim sporovima iz 1977., prema kojem u praksi nije postojala mogućnost održavanja usmene rasprave ili predlaganja dokaza).

18. U skladu s tim, ocjenjujući okolnosti predmeta u cjelini, Sud ne smatra da je postupak kojemu se prigovara bio nepošten.

19. Iz toga proizlazi da je zahtjev nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije kao očigledno neosnovan te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 26. listopada 2023.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524